

Om anbringelse på en nænsom måde

FAMILIEBO

Jysk børneforsorg/Fredshjem

Om anbringelse på en nænsom måde

*Familiebo og Dansk Institut for
Spædbarnsterapi anbefaler en vej
at gå, når børn og deres forældre skal
adskilles. Denne pjece giver anbefalinger
til forløbet, så adskillelises-
processen kan blive så nænsom
som mulig.*

FAMILIEBO
Jysk børneforsorg/Fredshjem

“Alt usagt binder energi”

“Lad aldrig barnet være alene med sin smerte”

“Lad aldrig barnets smerte blive glemt”

Familiebo har eksisteret som opholdssted for familier siden 1991. Vi arbejder med at hjælpe og støtte familier, og vi afklarer og beskriver, hvad der sker, når forældre og børn er sammen.

Vi samarbejder med forskellige kommuner, og vi har mange værdifulde erfaringer med at følge børn i alle aldre og deres forældre i en adskillellesproces. Både når forældrene har givet samtykke, og når de ikke har.

Dansk Institut for Spædbarnsterapi ved cand. psyk. Inger Thormann og psykoterapeut Inger Poulsen, arbejder med tre elementer:

- tag direkte kontakt til barnet
- fortæl barnet dets historie
- giv barnet et håb

Med redskaber fra den spædbarnsterapeutiske forståelsesramme, hvor det indgår, at forældrene er barnets livsnerve, er denne pjece med til at give anbefalinger til forløbet, så adskillellesprocessen kan blive så nænsom som mulig.

Formålet med den nænsomme anbringelse er, at barnets nervesystem belastes mindst muligt. Barnet får herved mulighed for en sundere tilknytning til en ny primær omsorgsperson. Formålet er desuden at mindske belastningen, med henblik på at forebygge et alvorligt traume, som ville kunne påvirke barnets og forældrenes fremtidige samvær.

Når beslutningen er truffet

Socialrådgiveren formidler til forældrene, hvad der skal ske, hvis barnet skal anbringes, med eller uden forældrenes samtykke. Barnet påvirkes af den stemning, der findes i familien, og vi kan hjælpe alle i familien og mindske misstemningen ved at være så tydelige som muligt om planen for forløbet. Forældrenes tab af kontrol og magt over eget liv fremkalder mange vanskelige følelser og reaktioner. Her er det hjælpsomt, at vi er nænsomme og tydelige i vores kommunikation. Vi tilstræber på den måde at have en omsorgsfuld arm rundt om forældrene, når de skal adskilles fra deres barn.

Hvordan kan barnet lære plejefamilien at kende?

Både når forældrene giver deres samtykke til en anbringelse og når de ikke gør, anbefaler vi, at barn og forældre møder plejefamilien nogle gange inden anbringelsen. Vi anbefaler, at når forældre og plejeforældre har mødt hinanden, kan plejefamilien komme på besøg på opholdsstedet. Her kan barnet i en tryk og kendt base, møde plejeforældrene uden, at der er fysisk kontakt. På den måde respekteres barnets grænser og barnet kan på en rolig måde lære plejefamilien at kende.

Ved andet og tredje besøg kan barnet have fysisk kontakt med plejeforældrene på barnets præmisser. Besøgene kan foregå på Familiebo, og vi vil gerne være behjælpelige med kørsel, når familien skal på besøg hos plejefamilien og senere, når barnet skal flytte hjem til plejefamilien.

Formålet er at bygge bro mellem to familier, hvor barnet der skal flytte, er hovedpersonen.

Det er væsentligt, at forældrene og barnet ved, hvornår de skal se hinanden igen, så det bliver et "på gensyn", når de adskilles i stedet for et "vi ved ikke, hvornår vi ser hinanden igen".

Hvorfor er et overgangsobjekt vigtigt?

Når et barn adskilles fra sine forældre er der tale om en voldsom belastning. Derfor skal de voksne omkring barnet, gøre det de kan for at reducere denne belastning. Dette gøres bl.a. ved at tilbyde barnet et såkaldt "overgangsobjekt". Tingen vil minde barnet om forældrene, og barnet vil blive beroliget, når han/hun ser, føler og dufter mors og fars T-shirt, en bamse, et stykke legetøj eller en nusse-klud, som er eksempler på, hvad et overgangsobjekt kan være.

Byg bro! Samarbejde mellem barnets forældre og plejeforældrene

Det er følsomt både at afgive og modtage et barn, og der kan være mange udfordringer i spil, når et barn skal flytte fra sine forældre og ind i en anden familie.

Jytte Jakobsen er forfatter til bogen: "Byg Bro". Hun har mangeårig erfaring med anbragte børn og har været plejemor, samværskonsulent og støtteperson. Bogen gennemgår de mest almindelige udfordringer, der kan opstå, når et barn anbringes i en plejefamilie. Vi anbefaler varmt denne bog. I et forord til bogen forklarer professor i socialt arbejde ved Aalborg Universitet, Inge M. Bryderup, at kontakten mellem anbragte børn og deres forældre ofte er yderst begrænset. Hun anbefaler bogen til politikere, plejefamilier, rådgivere, studerende og forskere på anbringelsesområdet, da bogen indeholder detaljerede beskrivelser af og refleksioner på samarbejdet mellem plejefamilier og anbragte børns forældre.

Vigtige sætninger til barnet, inspireret af Spædbarnsterapien

Når et barn skal adskilles fra sine forældre, som er barnets livsnerve er det vigtigt, at der sker en forberedelse på adskillelsen. Det hjælper barnet, at vi siger, hvad der

sker og hvorfor. Vi hjælper barnet bedst, når vi har forberedt, hvad vi vil sige og hvordan.

Den der taler med barnet om mor og far, må være nænsom i sin tale og omtale forældrene respektfuldt.

Den der taler med barnet skal være autentisk og have levet sig ind i, hvordan det må være at være barnet. Den pågældende skal være i ro, både kropsligt og følelsesmæssigt og må ikke være en af barnets nære relationer.

Når der tales til barnet, må der være en "omsorgsfuld arm" om forældrene, mens fokus er på barnet. Gør dette, ved at fortælle forældrene venligt, kort og præcist, hvad der skal ske. Anvis, at de kan være i rummet, så barnet kan se dem, men ikke så tæt på barnet, at de rører deres barn, når barnet får sætningerne at høre.

Familiebo har erfaring med og kan være behjælpelig i processen.

Konkret vejledning til adskillelsen

1. Forbered budskabet til barnet.
Skriv det ned – kort og præcist.
2. Barnet, forældre, plejeforældre og de(n) kontaktperson(er) fra Familiebo, som barnet kender, samles – gerne et sted, som barnet kender.
Lad der ikke være for meget visuelt, som kan tiltrække barnets opmærksomhed.
3. Tænk over sætningerne så længe, at du har det indeni og ikke skal læse det op.
4. Planlæg ½ time for dig selv inden mødet, hvor du forbereder dig på det, der skal ske. Tænk dig ind i barnets og forældrenes sted.
5. Ved selve mødet:
 - Du tager lederskab.
 - Bevar kontakten med dig selv, træk vejret roligt.
 - Du har et budskab, der er alvorligt.
 - Stop evt. småsnak i rummet, så barnet ikke forstyrres.
 - Barnet sidder selv eller ligger selv uden berøring. Barnet skal have mulighed for at se væk.
6. Ved selve mødet tager du direkte kontakt til alle og siger:
“Vi er her alle sammen, fordi jeg har noget at sige til Gry”.

Se på Gry. Giv hende mulighed for at kunne se væk.
Det er vigtigt at give Gry pauser mellem sætninger, så hun ikke overvældes.

“Goddag Gry. Jeg har noget vigtigt, du skal høre”.

“Kommunen/din mor og far (peg på socialrådgiveren og/eller forældrene) ***har taget en beslutning. Du skal passeres af en anden familie”.***

“Lotte (peg på kontaktpersonen, så Gry kan se hende), ***har passet dig her på Familiebo sammen med mor og far”.***

“Camilla og Jonas skal være din nye plejefamilie” (Peg på plejeforældrene, så Gry kan se dem).

“Camilla og Jonas vil passe godt på dig”.

“Din mor og far vil besøge dig, og du vil altid have dem i dit hjerte”.

“De vil også altid have dig i deres hjerte”.

Afslutning:

“Nu skal Camilla og Jonas besøge dig nogle gange. Din mor og far vil sammen med dig, besøge Camilla og Jonas”.

Eller:

“Nu skal du med Camilla og Jonas hjem og din mor og far besøger dig på torsdag”.

Både forældre og plejeforældre opfordres til at gentage sætningerne for barnet flere gange dagligt gennem en tid, eksempelvis en måned, indtil barnet er tryk i sin nye hverdag.

Læs mere

Kilder og teoretisk fundament:

Familiebo (<https://www.familiebo.dk/>)

Dansk Institut for Spædbarnsterapi
(<https://spaedbarnsterapi.dk/>)

Jytte Jakobsen:
"Byg bro". Forlaget Byg Bro 2019

Inger Thormann og Charlotte Guldberg,
"Den nænsomme anbringelse".
Hans Reitzels Forlag 2011

Inger Thormann & Inger Poulsen:
"Spædbarnsterapi".
Hans Reitzels Forlag 2013.

Inger Thormann & Charlotte Guldberg:
"Med hjerte og forstand. De tidlige
anbringelser". Hans Reitzels Forlag 2003.

Inger Thormann & Charlotte Guldberg:
"Hånden på hjertet. Omsorg for det lille
barn i krise". Hans Reitzels Forlag 1995.

FAMILIEBO
Jysk børneforsorg/Friedehjem

Familiebo
Jellingvej 4
7100 Vejle

Tel. 75 82 16 46
sikkerpost@familiebo.dk
www.familiebo.dk